

MEZINÁRODNÍ DEN ARCHEOLOGIE

Archeologická prospekce středověkého bojiště u Lipan v roce 1434

Hlavním cílem tohoto projektu, který probíhá od roku 2016, je především hledání hmotných pozůstatků spojených s významným vojenským střetem husitských válek v květnu 1434, známým jako „bitva u Lipan“. V kontextu husitských válek patří střet u Lipan k těm nejčastěji popsaným současnými i pozdějšími kronikáři a badateli. Ale jak se ukazuje při pokusech o rekonstrukci bitvy a její přesnou lokalizaci, existuje zde řada rozporných a nejednoznačných svědectví, dohadů a hypotéz. Ani archeologie na všechny otázky odpověď nepřinese, může však svými metodami znalosti o průběhu události významně rozšířit. Výzkum ne skrývá ambici zdokumentovat v předstihu movité archeologické nálezy, jimž hrozí vyjmutí ze země bez odborného dohledu. Na formulaci záměru i průběžném vyhodnocování výsledků se vedle ar-

cheologů podílejí i historici a odborníci na otázky dobového vojenství. Neméně důležitým úkolem je i zajištění aktivní archeologické památkové péče pro potenciálně ohroženou lokalitu, která dlouhodobě láká uživatele detektorů kovů k nelegálním návštěvám. Dosavadní průběh terénního průzkumu však kromě naplnění primárního cíle přináší i další nové informace v podobě nekovových a především kovových artefaktů, chronologicky dalece přesahujících rámec jediné pozdně středověké bitvy, která se na území dnešních katastrů obou obcí 30. května 1434 odehrávala a trvala pouhých několik hodin.

Projekt v rámci výzkumného cíle Archeologie, projektu Institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace NPÚ (DKRVO), financovaného z MK ČR.

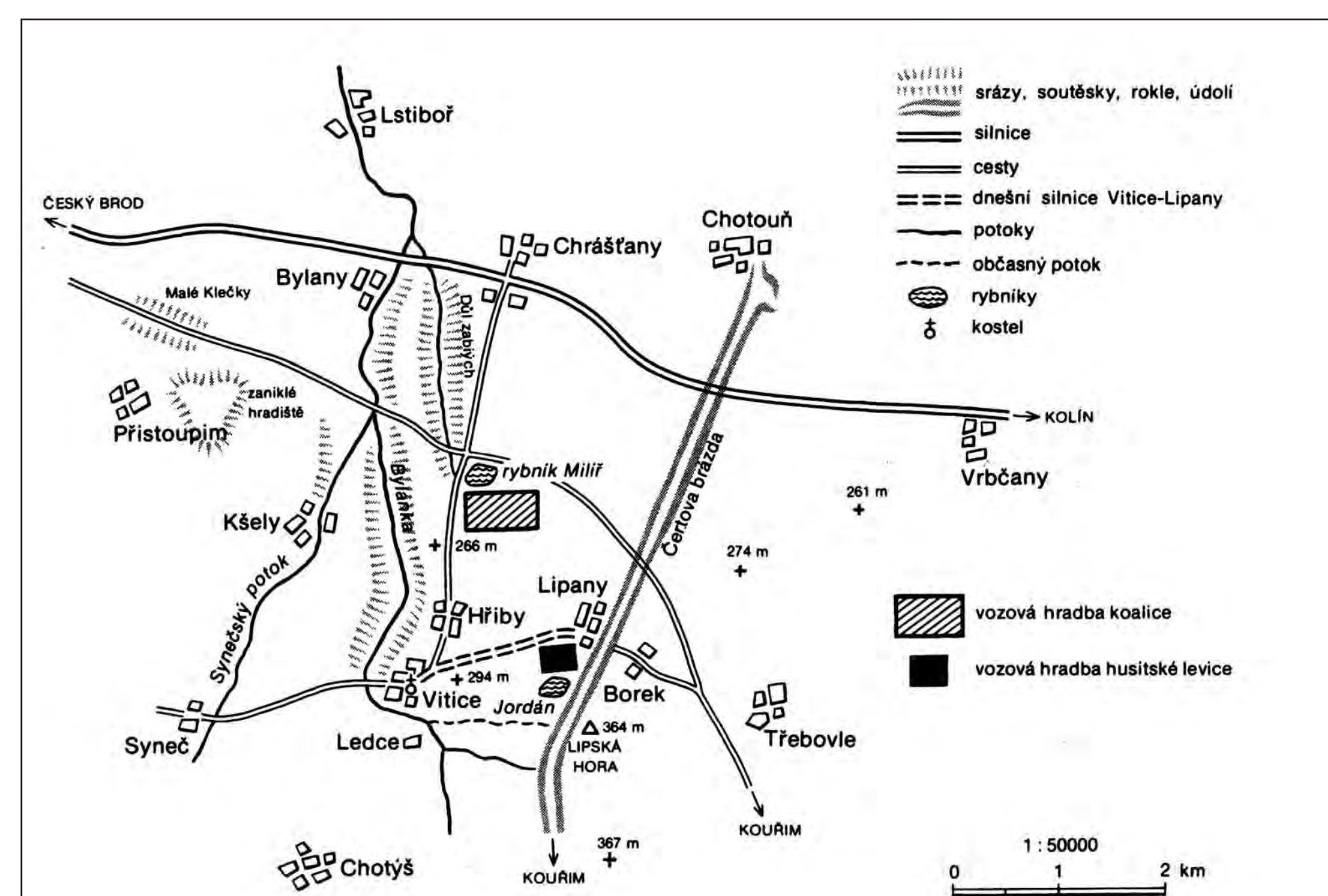
Lenka Militká, generální ředitelství NPÚ

Letecký snímek zájmového území

Terénní prospekce bojiště

Plánek rekonstrukce bojiště podle P. Čorneje

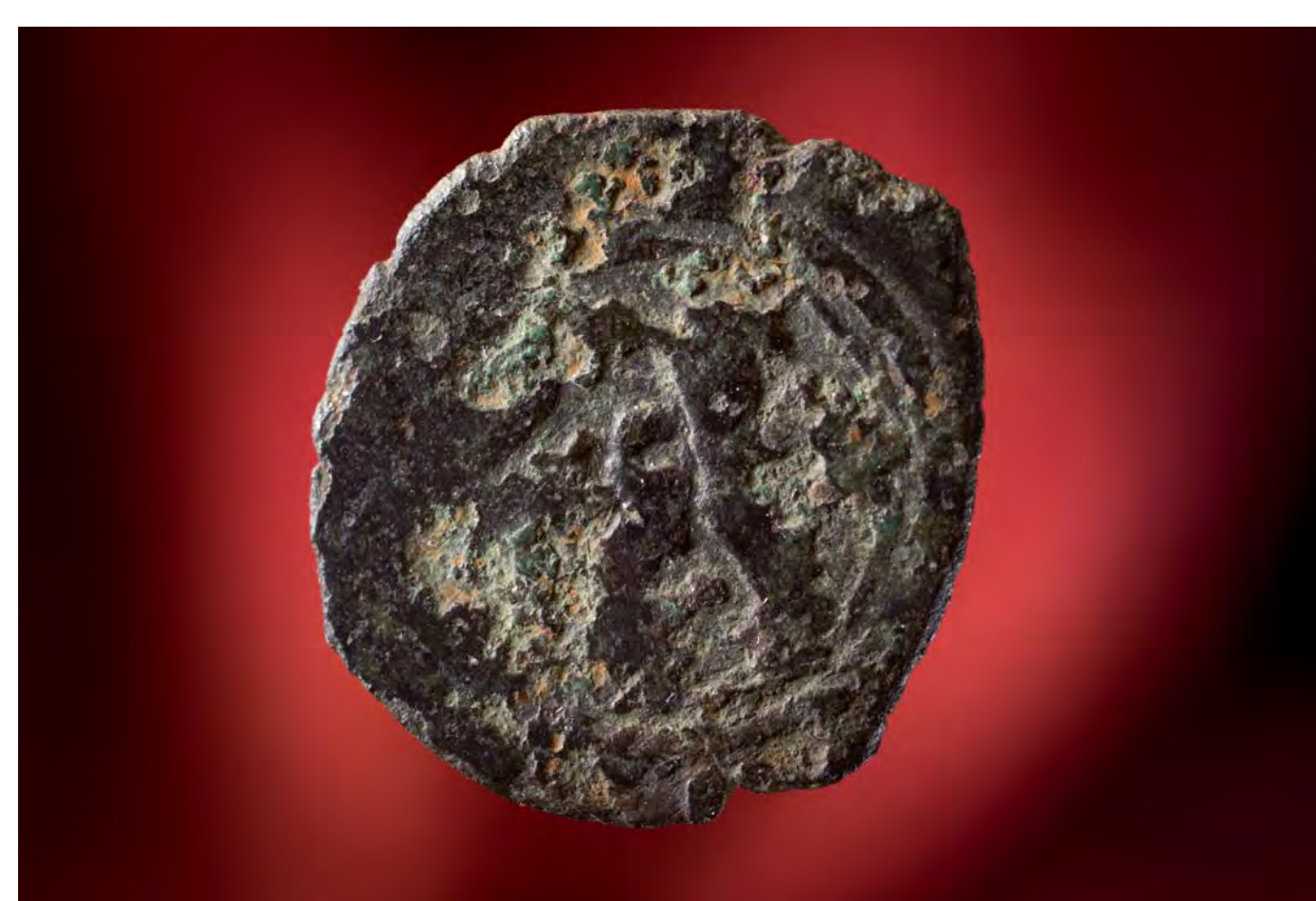
Výběr hrotů strel do kuše z areálu bojiště

Zlomky ostruh z areálu bojiště

Kolekce vybraných archeologických nálezů souvisejících s pravěkým osídlením zkoumaného prostoru

Nález jednostranné mince, tzv. flůtku

Dosavadní výstupy:

Biederman, J. – Čornej, P. – Militká, L. – Šámal, Z. 2018: Středověké bojiště u Lipan ve světle poznatků historických disciplín a probíhajícího archeologického výzkumu, *Historie a vojenství* 3, 32–51.

Biederman, J. – Čornej, P. – Militká, L. – Šámal, Z. 2017: Archeologický výzkum bojiště u Lipan 1434 a jeho přínos k poznání významné dějinné události. První etapa výzkumu, *Zprávy památkové péče* 77, 1–10; 106.

Militká, L. – Šámal, Z. 2017: Nález antoniniánu císaře Traiana Decia u Lipan (okr. Kolín), *Numismatický sborník* 30/1, 114–117.

